

ОДНОСЛІВНІ АНГЛОМОВНІ НАПИСИ НА ОДЯЗІ: ГРАМАТИЧНА КАТЕГОРИЗАЦІЯ

У дослідженні на матеріалі англійської мови проаналізовано структурно-граматичні особливості написів на одязі, представлених словоформою. Виділено основні підгрупи однослівних англомовних написів, з'ясовано, що особливості структури текстових принтів на рівні слова відображають реалізацію потреби носія вбрання в самопрезентації.

Ключові слова: написи на одязі, самопрезентація, структура, граматична категоризація, словоформа.

The present research is an attempt to analyse the structural and grammatical features of one-word English clothing inscriptions. The peculiarities of the source from which the units were collected allow us to identify main sub-groups of word-inscriptions. The research proves that the structure of the clothing word-inscriptions under study reflects the realization of the wearer's need in self-presentation.

Key words: inscriptions on clothing, self-presentation, structure, grammatical categorization, word forms.

Зростання популярності одягу з написами свідчить про важливу роль текстових принтів на вбранні, які функціонують не лише як різновид дизайну, а і як засіб комунікації, спрямований на реалізацію потреби людини в самопрезентації.

Мета дослідження полягає у здійсненні аналізу та визначенні структурно-граматичних особливостей написів на одязі, представлених словоформами, на матеріалі англійської мови.

Матеріалом дослідження слугують 2286 написів англійською мовою, відібраних методом суцільної вибірки з мережі Інтернет, зокрема інтернет-магазинів та сайтів-аукціонів.

Вивчення структурно-граматичних особливостей написів на одязі ще не отримало належного висвітлення в мовознавчій науці. У розвідці Н. Долусової виділяються однослівні, двослівні, трьохслівні і багатослівні написи [2, с. 33]. Дослідження Н. Стрюк присвячене аналізу структурно-граматичних особливостей написів на одязі рівня словосполучення [4].

Погоджуючись з думкою мовознавців про можливість функціонування слова чи словосполучення як речення, а речення як тексту [1, с. 18], вважаємо за доцільне розглядати структурно-граматичні особливості написів на одязі, базуючись на належності досліджуваного матеріалу до відповідного ярусу мовної структури, одним з яких є рівень словоформ.

У досліджуваному корпусі до написів-словоформ були віднесені тексти, які представлені окремими лексемами в певній граматичній формі. Такі написи на одязі налічують 297 одиниць, що становить 13 % усієї вибірки. При аналізі однослівних мікротекстів на вбранні, було виділено підгрупи за принципом частиномовної та структурної належності аналізованої лексики: іменник, дієслово, прикметник, займенник, прислівник, вигук та аббревіатура.

Найчисленнішою підгрупою аналізованих написів-словоформ є **іменник**, яка налічує 197 написів (61 %), наприклад: DREAMER 'Мрійник'; PUGS 'Мопси'.

Другою за чисельністю підгрупою аналізованих англомовних написів є **прикметник**, яка становить 44 одиниці (14,8 %), наприклад: SWEET 'Солодкий'; Naughty 'Неслухняний'.

Досить чисельною є підгрупа **вигук**: було зафіксовано 23 (7,7 %) одиниці. Слід зауважити, що серед англомовних написів поширеними є специфічні вигуки, популярні у гік-культурі. Наприклад, вигук KAPOW! 'Бум!', який «відображає звук вибуху,

пострілу, сильного удару або розриву тощо» [6], використовуються в коміксах і означає, що персонаж активував секретний код і став невразливим для супротивника. Напис BAZINGA! 'Базінга!' – це вигук – авторський оказіоналізм, який використовує Шелдон Купер, один із головних персонажів культового серіалу «Теорія великого вибуху», на позначення власних жартів.

Структурна підгрупа **дієслово** становить 17 (5,7 %) одиниць. Причому такі написи вербалізуються лише дієсловами наказового способу, наприклад: OBEY 'Слухайся'; THINK 'Думай'; CLIMB 'Піднімайся'.

Нечисленною для написів на одязі є підгрупа **прислівник**. Було виділено 3 (1,1 %) мікротексти. Водночас, написи, виражені прислівниками, характеризуються високою емоційністю, що проявляється за допомогою таких графічних засобів, як знаки пунктуації та використання великих літер, наприклад: Seriously? 'Серйозно?'; NEVER 'Ніколи'.

Написи підгрупи **займенник**, до якої належать 5 (1,7 %) аналізованих одиниць, переважно представлені неозначеними займенниками, наприклад: NOTHING 'Нічого'; WHATEVER 'Байдуже'.

До групи словоформ відносимо й аббревіатури, які потрактовуються лінгвістами як нові слова, що виникли в результаті скорочення [5, с. 78]. Словоформи підгрупи **аббревіатура** не є численними і становлять 8 (2,7 %) написів, наприклад: #OOTD (Outfit Of the Day) 'Вбрання дня'; nsfw (Not suitable/safe for work) 'Не підходить/безпечний для роботи'.

Отже, найчисленнішою підгрупою написів-словоформ є іменник, що можна пояснити специфікою аналізованого матеріалу, адже написи на одязі як жанр презентаційного дискурсу реалізують потребу людини в самопрезентації, що тісно пов'язано з номінацією загалом та самономінацією зокрема. Велика кількість англомовних написів, виражених прикметниками, пояснюється тим фактом, що конверсія, і такий її різновид,

як субстантивация прикметника, характеризується високою продуктивністю у сучасній англійській мові, що частково зумовлено відсутністю в ній флексій, на чому наголошують останні дослідження [3, с. 130]. Невисока частотність використання прислівників у написах досліджуваної мови пов'язана з категорійною семантикою цього граматичного розряду, яка, як правило, слугує для означування дієслова і не є носієм субстантивної семантики.

Література

1. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. Изд. 4-е, стереотипное. Москва : КомКнига, 2006. 144 с.
2. Долусова Н. В. Структурно-семантичні характеристики англомовних написів на жіночих футболках. І Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з питань методики викладання іноземної мови: «Дослідження та впровадження в початковий процес сучасних моделей викладання іноземної мови за фахом», присвячена 150-річчю ОНУ імені І. І. Мечникова та 55-річчю факультету романо-германської філології: 17 квітня 2015 р.: зб. матеріалів конференції. Одеса, 2015. С. 32–35.
3. Кришталь С. М. Конверсія іменників на позначення частин тіла людини в метафоричні дієслова в англійській мові. Вчені записки Таверійського національного університету імені В. І. Вернадського. Сер.: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 126–131.
4. Стрюк Н. В. Структурні особливості написів на одязі: рівень словосполучення (на матеріалі англійської та української мов). Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2021. Вип. 22. С. 132–137. <https://doi.org/10.31891/2415-7929-2021-22-27>
5. Теркулов В. І. Про статус аббревіатур. Наукові праці : науково-методичний журнал. 2007. Т. 67. Вип. 54. Філологія. С. 78–82.
6. Lexico Dictionaries. English. URL: <https://www.lexico.com> (Last accessed: 13.03.2022).